

Michal Koběluš

B – GK GEOG (HG)

Brno, 2010

Africké slumy, sociální a zdravotní problémy

Slumy v Africe

Chudinské čtvrti představují v Africe, stejně jako v jiných částech světa obrovské množství (často neřešitelných) problémů. Ve světě jsou známy případy většinou z Latinské Ameriky (Mexico City, Rio de Janeiro) nebo jihovýchodní Asie a Indie, ovšem i Afrika se „může pochlubit“ svými chudinskými čtvrtěmi, z nich největší a nejznámější se pochopitelně nacházejí v blízkosti největších afrických měst (Lagos, Dakar, Nairobi, Káhira aj.). Obecnými problémy, které jsou stejné prakticky pro všechna podobná místa kdekoli na světě, jsou často katastrofální hygienické podmínky, nezaměstnanost a kriminalita. K těmto problémům se v Africe přidávají časté výskyty nejrůznějších chorob, z nichž nejčastější je výskyt HIV/AIDS, malárie a cholery.

Přesné počty obyvatel resp. počtu nakažených lidí je prakticky nemožné, ale odhaduje se, že například v keňském Nairobi (cca přes 3 mil obyvatel) žije každý třetí člověk ve slumu. Nejznámější a podle odhadů i druhý největší v Africe se jmenuje Kibera, kde na ploše zhruba 2,5 km čtverečních žije přes milion lidí. O nedostatečné lékařské péči, hygienických podmínkách apod. se nemá cenu ani rozepisovat... Odhady hovoří o 50 – 80 % nakažených virem HIV nebo malárií.

Pandemie AIDS/HIV

Šíření pandemie AIDS je jedním z hlavních problémů řady rozvojových zemí. Na světě je dnes okolo 40 milionů nakažených, 3/4 z nich žijí v subsaharské Africe. Subsaharská Afrika je tedy nejvíce zasaženou oblastí světa s třiadvaceti miliony nemocných či zasažených virem HIV. V některých afrických zemích je nakažena i čtvrtina populace. Největší počet nakažených HIV žije v JAR, Nigerii a Botswaně.

Vlády nejchudších zemí však na problém samy nestačí. Antiretrovirální léky jsou velmi drahé: léčba jednoho nemocného vyjde nejméně na 200 dolarů ročně. Zastavit a zvrátit pandemii HIV/AIDS do roku 2015 je jeden z Rozvojových cílů tisíciletí, programu OSN na odstranění největších problémů rozvojových zemí.

Malárie v Africe:

Největší úmrtnost v důsledku onemocnění malárií je v Africe jižně od Sahary, kde malárie také představuje závažnou překážku sociálního a ekonomického rozvoje. Odhaduje se, že malárie v Africe způsobuje ztráty hrubého národního produktu ve výši asi 12 miliard dolarů ročně. Nejvyšší riziko výskytu je v Ghaně, Guinei-Bissau, Kamerunu, Keňi apod.

Ve světě se každým rokem objevuje nejméně 300 miliónů akutních případů malárie a na toto onemocnění ročně umírá více než 1 milión lidí. Asi 90 procent těchto úmrtí připadá na Afriku, většinou na malé děti. Malárie v Africe představuje 20 procent všech příčin úmrtí a představuje 10 procent všech onemocnění. Malárie představuje až 40 procent všech finančních nákladů na veřejné zdravotnictví.

Existuje několik důvodů, proč je malárie v Africe tak rozšířena. Většina onemocnění malárií v Africe jižně od Sahary je způsobena parazitem *Plasmodium falciparum*, který způsobuje nejvážnější formu tohoto onemocnění. V této oblasti také žijí nejaktivnější druhy moskytů, které přenášejí toto onemocnění. Navíc ve většině zemí tohoto regionu téměř neexistuje nezbytná zdravotnická infrastruktura potřebná pro boj s tímto onemocněním a nelze ani navázat na dřívější opatření proti malárii.

V dnešní Africe malárie je nemocí chudých a příčinou chudoby. Roční ekonomický růst v zemích postižených malárií byl historicky nižší než v zemích bez malárie. Malárie má také přímé dopady na lidské zdroje. Způsobuje nejen ztráty na lidských životech, ale také významně snižuje produktivitu kvůli důsledkům onemocnění a předčasným úmrtím v produktivním věku. Vážně ohrožuje školní docházku a sociální rozvoj dětí kvůli častým absencím ve škole a neurologickým a dalším zdravotním postižením, která toto onemocnění provázejí.

ZDROJE:

<http://www.globalpolitics.cz/clanky/aids-afrika>

<http://www.aids-hiv.cz/index.html>

<http://www.unaids.org/en/KnowledgeCentre/HIVData/EpiUpdate/EpiUpdArchive/2009/default.asp>

www.idnes.cz, <http://flag-is-up.blog.cz/0806/malarie>

<http://www.svejnoha.cz/dada/kibera.htm>